ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 4.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 13-го Января. — **1848** — *Wilno. WTOREK, 13-go Stycznia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 5-го Января.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: данное Высочайше утвержденнымъ положеніемъ Комитета ГГ. Министровъ, 25 Января 1844 года, и оканчивающееся 1-го Января 1848 года, разрѣшеніе безпошлиннаго привоза изъ за границы лошадей, по всѣмъ таможнямъ, на Европейской границѣ состоящимъ, продолжить еще на пять лѣтъ, т. е. по 1-е Января 1853 года.

— Въ Полицейскихъ Вѣдомостяхъ читаемъ: ,,Въ добавленіе къ напечатанному въ N. 275 му Полицейской Газеты извѣстію считаемъ долгомъ присовокупить, что утонувшій-было, въ Невѣ, 10-го Декабря, въ 5-мъ часу по полудни, Нюландской Губерніи, города Экнеса, золотыхъ дѣлъ подмастерье Германъ *Биндеръ*, по вытащеніи изъ воды, по приказанію Ея Императорскаго Величества, лично замѣтившей сіе несчастное приключеніе, былъ отправленъ немедленно въ Главный Придворный Госпиталь для пользованія, въ сопровожденіи Гофъ-Медика *Гигинботома*, и вмѣстѣ съ симъ Ея Величество изволила приказать Своему Гардеробмейстеру немедленно изготовить для Биндера все новое платье съ запасомъ.

,,Въ госпиталѣ Германъ Биндеръ, получивъ потогонное лекарство и прочія медицинскія пособія, всю ночь потѣлъ, на слѣдующее утро оправился, а 13-го числа сего мѣсяца былъ уже здоровъ и изъ госпиталя выписанъ, и того же дня прибывшими за нимъ Гардеробмейстеромъ и Гофъ-Медикомъ одѣтъ въ новое его платье, и увезенъ для личнаго представленія къ Ея Величеству, Высокой Благодѣтельницѣ, согласно съ волею Ея Императорскаго Величества.''

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 5-go Stycznia.

Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: wydane przez Najwyżéj zatwierdzoną Uchwałę Komitetu PP. Ministrów, z d. 25-go Stycznia 1844 roku, i kończące się dniem 1-m Stycznia 1848 r., pozwolenie na wprowadzanie bez cła z zagranicy [illegible] wszystkie komory, na granicy Europejskiéj znajdujące się, przedłużyć jeszcze na lat pięć, t. j. do 1-go Stycznia 1853 roku.

— W Gazecie Policyjnéj donoszą: ,,W dodatku do ogłoszonego w N. 275 Gazety Policyjnéj zawiadomienia, pośpieszamy donieść, że tonący w Newie, d. 10-go Grudnia, o godzinie 5-éj z południa, czeladnik jubilerski Herman *Binder*, z miasta Eknes gubernii Niulandskiéj, po wydobyciu go z wody, na rozkaz Jej Cesarskiej Mości, osobiście widzącej ten nieszczęśliwy wypadek, odwieziony był niezwłócznie do Głównego Szpitala Nadwornego, na kuracyą, w towarzystwie Medyka Dworu *Higinbotoma*, przyczém Jej Cesarska Mość rozkazać raczyła Swemu Szatnemu, przygotować natychmiast dla Bindera wszystką odzież nową, z zapasem.

,,W szpitalu, Herman Binder, przyjąwszy lekarstwo na poty, przy innych środkach lekarskich, przez całą noc potniał, nazajutrz z rana wrócił do sił, a d. 13-go b. m. był już zdrów, i tegoż dnia, ubrany w nową odzież, przez przybyłych po niego Szatnego i Medyka Dworu, zawieziony został, dla osobistego przedstawienia Jej Cesarskiej Mości, — zgodnie z wolą Najjaśniejszej Pani.

Варшава.

Объ учрежденіи Благороднаго Института въ Варшавѣ.

Съ Высочайшаго Его Императорскаго Величества соизволенія, предполагается учредить въ Варшавѣ Благородный Институтъ. Въ это заведеніе будутъ принимаемы: дѣти потомственныхъ и личныхъ дворянъ, хотя бы документы ихъ не были окончательно утверждены Герольдіею, всѣхъ чиновниковъ вообще, Защитниковъ при Судахъ и Нотаріусовъ, владѣльцевъ значительнѣйшихъ недвижимыхъ имѣній, а также значительнѣйшихъ промышленныхъ заведеній, банкировъ и купцевъ, пользующихся такъ назы-

Warszawa.

O otwarciu Instytutu Szlacheckiego w Warszawie.

Za Najwyższém Jego Cesarskiej Mości zezwoleniem, ma być otwarty w Warszawie Instytut Szlachecki. Do tego zakładu przyjmowani będą: synowie dziedzicznéj i osobistéj szlachty, chociażby dowody ich rodowitości nie były ostatecznie zatwierdzone przez Heroldyą; wszystkich Urzędników w ogólności, Obrońców przy Sądach i Notaryuszów, Właścicieli znaczniejszych dóbr nieruchomych, tudzież znaczniejszych zakładów przemysłowych, Bankierów i Kupców, używających tak nazwanego prawa remissowego. Dzieci wyznań nie Chrześciańskich

ваемымъ ремисовымъ правомъ. Дѣти не Христіанскихъ исповѣданій не допускаются въ Институтъ. Цѣль этого заведенія состоитъ въ томъ, чтобы доставить родителямъ, неимѣющимъ возможности наблюдать лично за воспитаніемъ своихъ дѣтей, вѣрныя средства къ приличному ихъ образованію и къ при[...]вленію для поступленія въ Университеты, или дру[...]ысшія учебныя заведенія Имперіи, или въ Го[...]ственную службу.

Въ Институтѣ полагается имѣть до 200 пансіо[...]ъ.

Курсъ ученія будетъ соотвѣтствовать вышеозна[...]й цѣли и состоять примѣнительно къ дворян[...] Институтамъ Имперіи, изъ семи классовъ. Для [...]го класса назначается по одному году.

—

24 Января въ 4½ часа по полуночи, скончался здѣсь б. Професоръ б Варшавскаго Университета, а потомъ Директоръ Астрономической Обсерваторіи и Кавалеръ Ордена Св. Станислава, Францъ Арминскій.

— Варшава имѣетъ пространсва 3,696 морговъ и 281 прента. Поверхность улицъ занимаетъ 517,681 квадратныхъ саженъ; мостовыхъ каменныхъ 141, не вымощенныхъ 79, итого 220; церквей православныхъ 6, римско-католическихъ 35 и прочихъ христіанскихъ вѣроисповѣданій 3, богомоленъ съ молитвенными домами 94; домовъ казенныхъ каменныхъ 63, деревянныхъ 6, домовъ частныхъ каменныхъ 1,883, деревянныхъ 1,165, итого 3,048.

—

Д-ръ Стернъ въ Ченстоховѣ, основываясь на двухъ успѣшныхъ случаяхъ леченія отъ ужаленія змѣи, совѣтуетъ ужаленную часть тѣла мочить, въ продолженіи часа и болѣе, въ теплой водѣ съ живыми лягушками. Лягушки при этомъ пухнутъ и издыхаютъ, а уязвленный освобождается отъ вредныхъ послѣдствій ужаленія.

nie przyjmują się do Instytutu. Celem tego zakładu jest dostarczyć rodzicom, niemającym możności czuwać osobiście nad wychowaniem swoich dzieci, środków pewnych do odpowiedniego ich ukształcenia i przygotowania ku wejściu do Uniwersytetów, lub innych wyższych Zakładów Naukowych Cesarstwa, albo też do służby Rządowéj.

W Instytucie ma być utrzymywanych 200 pensyonarzów.

Kurs nauk odpowiadać będzie wyżéj wskazanemu celowi i składać się, podobnie jak w Instytutach Szlacheckich w Cesarstwie, z klass VII; dla każdéj klassy przeznacza się rok jeden.

—

Warszawa ma rozległości 3,696 morgów i 281 prętów. Powierzchnia ulic zajmuje 517,681 sążni kwadratowych. Ulic brukowanych jest 141, niebrukowanych 79, ogółem 220; kościołów Grecko-Rossyjskich 6; Rzymsko-Katolickich 35; innych chrześciańskich wyznań 3; bożnic z domami modlitw 94, — domów skarbowych murowanych 63, drewnianych 6; domów prywatnych murowanych 1,883, drewnianych 1,165, — ogółem 3,048.

— Dnia 14 Stycznia o godz. 4½ z rano, zszedł z tego świata ś. p. Franciszek *Armiński*, b. Professor b. Uniwersytetu Warszawskiego, Kawaler Orderu Sw. Stanisława, a późniéj Dyrektor Obserwatoryum Astronomicznego.

—

Na ukąszenie żmii, Dr. Stern w Częstochowie, opierając się na dwóch pomyślnych wypadkach uleczenia, radzi urażony zębami tego płaza członek, moczyć godzinę lub więcéj w naczyniu ciepłą wodą i żywemi żabami napełnionem. Żaby wówczas puchną i zdychają, a osoba zraniona uwalnia się od szkodliwych następstw ukąszenia żmii.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ 3 Января.

Его Величество Коро[...]ствовалъ сегодня [...] совѣтѣ министровъ; завтра Е. В. отправится въ Дре, на погребеніе своей сестры.

— Вчера и третьяго дня, Король и Королевская фамилія не принимали никого кромѣ министровъ и высшихъ чиновниковъ. Тѣло принцессы Аделаиды выставлено на катафалкѣ въ той самой комнатѣ, гдѣ она жила, въ павильонѣ Флоры. Герцогъ Немурскій, по порученію Короля, займется похоронами своей тетки; на погребеніе прибудутъ также Король и Королева Бельгійскіе.

— Въ журналѣ *Patrie* пишутъ, что Король потребовалъ принца Омальскаго въ Парижъ.

— Въ *Gazette de France* утверждали, что принцесса Аделаида оставила наслѣдство во 100 милліоновъ фр.; но въ *Presse* доказываютъ, что это неправда. Покойная принцесса получала 1,800,000 фр. годоваго дохода, слѣдственно обладала капиталомъ въ 60 милл. Духовнымъ завѣщаніемъ своимъ отказала она герцогу Шартрскому, младшему сыну принца Орлеанскаго 2 милліона фр., герцогу Немурскому 10 милл., одинъ милліонъ назначила для раздачи разнымъ лицамъ, а остальное имущество раздѣлила между принцами Жуэнвильскимъ и Монпансьерскимъ.

— Господа Дюпенъ и Одилонъ-Барро назначены исполнителями духовнаго завѣщанія принцессы Аделаиды.

— Адресная коммисія палаты перовъ, избравшая въ президенты барона Баранта, имѣла уже нѣсколько засѣданій.

— Сегодня происходило публичное засѣданіе палаты депутатовъ, причемъ министръ финансовъ, г-нъ Дюмонъ представилъ слѣдующіе проекты постановленій; о дополненіи чрезвычайныхъ кредитовъ 1847 и 1848 годовъ; о пониженіи пошлины на соль и почтовой платы отъ писемъ, и объ исключеніи изъ книги государственнаго долга 15,000,000 фр. уплаченныхъ коммисіею погашенія государственнаго долга. Палата, по выслушаніи предложеній министра, отправи-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 3 stycznia.

Król przewodniczył dzisiaj dwie godziny Radzie Ministrów; jutro wieczorem, wyjedzie na pogrzeb siostry do Dreux

— Wczoraj i onegdaj, Król, Królowa i cała Królewska rodzina nie przyjmowali nikogo, prócz Ministrów i wyższych urzędników. Zwłoki Xiężniczki Adelaidy złożone są na katafalku, w pokoju, który zajmowała w pawilonie Flory. Monarcha polecił Xięciu Nemours zająć się obrzędem pogrzebowym ciotki, na który zjadą także: Król i Królowa Belgijscy.

— *Patrie* donosi, że Król powołał Xięcia Aumale do Paryża.

— *Gazette de France* utrzymywała, że Xiężniczka Adelaida zostawiła 100 milionów franków majątku; *Presse* zaś dowodzi, że miała tylko 1,800,000 franków dochodu, co przedstawia kapitał 60,000,000. Testamentem swoim przeznaczyła Xięciu Chartres, drugiemu synowi Xięcia Orleanu, dwa miliony, Xięciu Nemours 10,000,000, milion na rozmaite drobniejsze uposażenia, a resztę majątku rozdzieliła między Xiążąt: Joinville i Montpensier.

— Panowie Dupin i Odillon Barrot mianowani są exekutorami testamentu Xiężny Adelaidy.

— Komissya adressowa Izby Parów obrała swoim Prezesem Barona Barante, i już kilka odbyła posiedzeń.

— Dzisiaj, odbywało się publiczne posiedzenie Izby Deputowanych, na którém Minister skarbu, P. Dumon, złożył następujące projekta do prawa: o uzupełnieniu nadzwyczajnych kredytów na lata: 1847 i 1848; o zniżeniu podatku od soli i opłaty pocztowéj od listów, tudzież o wykreśleniu 15,000,000 fr. z wielkiéj księgi, spłaconych przez kommissyą umorzenia długu narodowego. Izba, wysłuchawszy wniosków Ministra, popierających rzeczone projekta, udała się do swoich biór, w celu wybrania człon-

лась въ свои отдѣленія, для выбора членовъ коммисій, долженствующихъ разсмотрѣть сіи проекты. Консерватисты присутствовали при семъ въ весьма значительномъ числѣ. Всѣ министры состоящіе депутатами, участвовали въ балотированіи. Въ нѣкоторыхъ отдѣленіяхъ оппозиціонные члены небалотировали. Всѣ избранные адресные коммисары суть консерватисты, равно какъ и всѣ члены счетной коммисіи.

— Представленный сегодня въ палату бюджетъ расходовъ на 1849 годъ составляетъ 1,382 468,322 фр.; на текущій годъ бюджетъ составлялъ 1,361,581,670. Министръ финансовъ полагаетъ, что доходы въ 1849 году, будутъ простираться до 1 383.469,360, слѣдовательно остатокъ составитъ 1,100,000.

— Депутатъ Морни, принадлежащій къ такъ называемымъ консерватистамъ движенія цивилизаціи, напечаталъ въ *Revue des deux Mondes* статью о настоящей политикѣ кабинета, въ коей доказываетъ, что испанское бракосочетаніе уменьшило вліяніе Франціи въ Европѣ. Относительно избирательной реформы, Г. Морни требуетъ покрайней мѣрѣ реформы парламента посредствомъ мѣры, которая расширила бы черты несоотвѣтственности и уменьшила число чиновниковъ въ палатѣ депутатовъ. Эмиль Жирарденъ, въ издаваемой имъ газетѣ *La Presse* подвергъ эту статью строгой критикѣ, въ слѣдствіе чего Г. Морни вызвалъ его на дуэль. Секундантами Г. Морни будутъ: маршалъ Бюжо и маркизъ Лавалеттъ, а Г на Жирардена: герцогъ Реджіо и Г. Мальвиль.

— При открытіи биржи 27 го Декабря, приклѣено было постановленіе правленія банка, по коему пятипроцентныя дисконто понижены на четыре процента. Это произведетъ весьма благопріятное вліяніе на расчеты въ концѣ года по торговымъ и промышленнымъ дѣламъ. Въ слѣдствіе сего публичныя ассигнаціи значительно поднялись въ цѣнѣ.

— Въ *Moniteur* напечатанъ списокъ 160 лицамъ, получившимъ, по представленію морскаго министра, ордена почетнаго легіона, или произведеннымъ въ высшія степени онаго. Сверхъ сего, Король подписалъ 279 грамотъ сего ордена.

— По письмамъ изъ Орана отъ 25 Декабря въ деирѣ Абд-ель-Кадера находится еще 6.000 чел. Она была расположена близъ лагеря Немуръ и состояла подъ прикрытіемъ онаго. Въ деирѣ много раненыхъ, которыхъ пользуютъ теперь Французскіе врачи. Въ *Patrie* пишутъ, что кабинетъ постановилъ привезти Абд-ель Кадера въ Парижъ до рѣшенія его участи.

— Въ *Journal des Débats*, по изъявленіи своего мнѣнія, относительно покоренія Абд эль-Кадера, пишутъ, что принцъ Омальскій, принимая его пистолетъ, сказалъ: „Это для Короля.“ Потомъ, принимая саблю, отдалъ ее генералу Ламорисьеру, сказавъ: „Эта сабля для васъ; вы дѣйствительно заслужили ее.“ Въ томъ же журналѣ напечатанъ списокъ лицамъ, въ особенности содѣйствовавшимъ къ покоренію Алжиріи. Въ этомъ спискѣ помѣщены имена: Бурмона, Бертезена, Клозеля, Ровиго, д'Эрлона, принца Орлеанскаго, герцога Немурскаго, маршала Вале, Бедо, Каваньяка, Шангарнье, Ламорисьера и преимущественно маршала Бюжо, завоевавшаго эту колонію для Франціи и сокрушившаго власть Абд-эль-Кадера.

— Пистолетъ и сабля Абд эль-Кадера привезены въ Парижъ адъютантомъ принца Омальскаго, полковникомъ марк. Бофоръ, который сопровождалъ эмира до Тулона, и оттуда третьяго дня прибылъ сюда. Пистолетъ врученъ Королю, а сабля женѣ генерала Ламорисіера.

— Нидерландское правительство продало Франціи на большую сумму орудій, которыя будутъ доставлены во Францію изъ Местрихта, Нимвегена и другихъ голландскихъ крѣпостей.

— Съ 1-го Января, начался новый порядокъ почтоваго сообщенія между Парижемъ и Лондономъ

— Новый неаполитанскій посланникъ при здѣшнемъ дворѣ, маркизъ Піетра Кастелла, прибылъ въ Парижъ.

4 Января.

Королевская фамилія возвратится изъ Дре сегодня, вечеромъ. Вчера предъ отъѣздомъ туда, Король принималъ въ аудіенціи назначеннаго секретаремъ посольства въ Брюсселѣ, графа де ла Фресанга.

— Король заказалъ ваятелю Прадье сдѣлать памятникъ принцессѣ Аделаидѣ.

ków Komissyj, mających je rozbierać. Wszyscy Ministrowie będący Deputowanymi mieli udział w głosowaniu. W niektórych biurach członkowie oppozycyjni wstrzymali się od głosowania. Wszyscy mianowani Kommissarze adressowi są korserwatystami, równie jak wszyscy członkowie Komissyi Rachunkowéj.

— Złożony w dniu dzisiéjszym Izbie Deputowanych budżet wydatków na rok 1849, wynosi 1,382.4)8,322 fr. Budżet na rok bieżący dochodził 1,361,581,670. Minister sądzi, że dochód w roku 1849 uczyni 1,383,469,360; zatém przewyżka wyniosłaby 1,.00,000 fr.

— Deputowany Morny, który należy do frakcyi tak nazwanych postępowych korserwatystów, umieścił w *Revue des deux Mondes* artykuł o teraźniejszéj polityce gabinetu, w którym dowodzi, że hiszpańskie małżeństwa zmniejszyły wpływ Francyi w Europie. Co do reformy wyborczéj, żąda P. Morny przynajmniéj, reformy Parlamentu za pomocą środka, któryby zakres niewłaściwości rozszerzył i liczbę urzędników w Izbie Deputowanych zmniejszył. P. Emil Girardin poddał ten artykuł w swéj gazecie *La Presse* bardzo ostréj krytyce, w skutek czego P. Morny wyzwał go na pojedynek. Sekundantami P. Morny są: Marszałek Bugeaud i Margrabia Lavalette, a P. Girardin: Xiążę Reggio i P. Malleville.

— Za otworzeniem giełdy, 27 grudnia, przylepione zostało postanowienie administracyi banku, przez które 5 procent disconto znowu na 4 proc. zniżone zostało. Postanowienie to wywrze bardzo pomyślny wpływ na obrachunki przy końcu roku w interessach handlu i przemysłu. Jakoż papiery publiczne znacznie poszły w górę.

— *Moniteur* ogłasza listę 160 osób, które na przedstawienie Ministra marynarki otrzymały order Legii honorowéj lub na wyższe stopnie onego posunięci zostali. Król podpisał prócz tego 279 nominacyi na tenże order.

— Według listów z Oranu, z dnia 25 grudnia, deira Abd-el-Kadera, licząca jeszcze około 6 000 głów, znajdowała się w pobliżu obozu Nemours, i pod jegoż opieką. W rzeczonéj deirze znajduje się wielu ranionych, którzy obecnie pielęgnowani są przez lekarzy francuzkich. *Patrie* donosi, że gabinet postanowił kazać przywieźć Abd-el-Kadera do Paryża, wprzód nim o jego przyszłym losie postanowi.

— *Journal des Débats* wynurzywszy swe zdania o ważności poddania się Abd-el-Kadera, opowiada, że Xiąże Aumale, gdy mu Emir broń swoję złożył wziął jego pistolet, i rzekł: „To dla Króla“. Następnie, biorąc do ręki szablę jego podał ją Jenerałowi Lamoriciére, z temi słowy: „Ta szabla jest dla Pana; sprawiedliwie na nię zasłużyłeś“. Tenże sam dziennik ogłosił imiona znakomitych wodzów, którzy się szczególnie do podboju Algieru przyłożyli, a te są: Bourmont, Berthezéne, Clauzel, Rovigo, d'Erlon, Xiążę Orleański, Xiążę Nemours, Valée, Bedau, Cavaignac, Changarnier, Lamoriciére, a nadewszystko Marszałek Bugeaud, który i kolonią tę dla Francyi zapewnił, i potęgę Abd-el-Kadera obalił.

— Pistolet i pałasz Abd-el-Kadera przywiezione zostały do Paryża przez Pułkownika Margr. Beaufort, adjutanta Xięcia Aumale, który towarzyszył Emirowi do Tulonu, i ztamtąd onegdaj tu przybył. Pistolet doręczony został Krolowi, a pałasz żonie Jenerała Lamoriciere.

— Rząd Niderlandzki przedał francuzkiemu, za znaczną summę, pewną ilość dział, które z Mastrychu i Nimegi, tudzież z innych twierdz Hollenderskich, do Francyi sprowadzone będą.

— Nowy Poseł Neapolitański przy dworze tutejszym, Margrabia Pietra Castella, przybył do Paryża.

— Nowa służba pocztowa między Paryżem a Londynem rozpoczęła się z dniem piérwszym stycznia.

Dnia 4 stycznia.

Dziś wieczorem wróci rodzina Królewska z Dreux. Wczoraj, przed odjazdem do tego miejsca wiecznego spoczynku swéj rodziny, udzielił Król posłuchanie pożegnalne Hr. De la Fressango, mianowanemu Sekretarzem poselstwa w Bruxelli.

— Król polecił rzeźbiarzowi Pradier wyrobienie pomnika dla Xiężniczki Adelaidy.

— Носится слухъ, что герцогъ Омальскій пріѣдетъ на нѣкоторое время въ Парижъ. Въ отсутствіе его, должность алжирскаго генералъ-губернатора будетъ исправлять генералъ Ламорисьеръ, для котораго Его Высочество намѣренъ просить званія маршала.

— Жители города Алжира, въ знакъ признательности къ генералу Ламорисьеру, за дѣйствія побудившія Абд-ель Кадера сдаться, намѣрены поднести ему въ подарокъ почетную шпагу.

— Графъ Коллоредо и генералъ Радовицъ имѣли вчера съ предсѣдателемъ министровъ совѣщаніе о швейцарскихъ дѣлахъ.

— Министры: иностранныхъ дѣлъ, внутреннихъ дѣлъ, военный и финансовъ, были третьяго дня въ адресной коммисіи палаты депутатовъ, для сообщенія ей требуемыхъ поясненій. Коммисія выслушала вчера и прочихъ министровъ; по этому ожидать можно, что чрезъ нѣсколько дней она составитъ адресъ на тронную рѣчь.

— Вопросъ — какъ поступлено будетъ съ Абд-ель-Кадеромъ,— занимаетъ нынѣ всѣ умы. Говорятъ, что до отправленія его въ Египетъ или въ Сирію, правительство потребуетъ отъ Мегмеда-Али или отъ Султана ручательства и не прежде какъ по полученіи онаго дозволитъ плѣннику отправиться въ путь; между тѣмъ, для жительства его, назначенъ замокъ Ламальгъ, близъ Тулона, гдѣ съ нимъ будутъ обращаться съ должною снисходительностію. По заключенію другихъ, онъ будетъ привезенъ въ Парижъ; но первое изъ сихъ предположеній кажется правдоподобнѣе. Во всѣхъ полученныхъ изъ Алжира письмахъ увѣдомляютъ, что извѣстіе о поимкѣ эмира обрадовало не только европейскихъ, но и туземныхъ жителей этого города; даже генералъ Ламорисьеръ, по полученіи отъ полковника Монтобана донесенія о сдачѣ Абд-ель-Кадера, написалъ въ отвѣтъ слѣдующія слова: „Я не повѣрю этому до тѣхъ поръ, пока его не увижу." Отвѣтъ сей достаточно изображаетъ, какое имѣли понятіе о тѣхъ средствахъ, кои могъ онъ изобрѣсти въ своемъ умѣ, даже въ самомъ отчаянномъ положеніи. Принцъ Омальскій обѣщалъ ему написать къ Марокскому Султану, о выдачѣ изъ Феца Бу Гамеда, который добровольно пожертвовалъ собою для его пользы. Абд ель-Кадеръ съ своей стороны, разослалъ письма къ своимъ приверженцамъ, съ увѣдомленіемъ, что онъ покорился Франціи. Онъ хотѣлъ было нѣсколько дней остаться въ Оранѣ, но мысль что онъ содѣлался плѣнникомъ на Африканской землѣ, была для него столь мучительна, что онъ потребовалъ, чтобы скорѣе отправили его во Францію. Прощаясь съ принцемъ Омальскимъ, Абдель-Кадеръ благодарилъ его, за милостивое обращеніе, и сказалъ съ восторгомъ: „Аллахъ! Аллахъ! не оставляй раба твоего!." Морской переѣздъ былъ весьма затруднителенъ, по причинѣ бурной погоды: плѣнные Арабы много страдали, тѣмъ болѣе, что нѣкоторые тяжело ранены; самъ Абд-ель-Кадеръ раненъ легко въ ногу. Французскіе врачи, на пароходѣ „Асмодей" старались оказывать страждущимъ всякое пособіе, и получили отъ него письменное изъявленіе признательности, въ слѣдующихъ выраженіяхъ: „Хвала единому Богу! Отъ Абд-ель-Кадера-Бенъ-Маги-Эддина, къ французскимъ врачамъ. Да вознаградитъ васъ Богъ и исполнитъ всѣ ваши желанія, какъ вы того заслуживаете. Вы поступали человѣколюбиво съ ранеными товарищами моими; да воздастъ вамъ за то Богъ и вознаградитъ васъ по всещедрой милости своей. Все въ Его власти!" Въ деирѣ Абд-ель-Кадера находится женщина Юлія, извѣстная подъ именемъ: „Христіанки". Она свыклась съ обычаями Арабовъ, и убѣдительно проситъ, чтобы ей позволено было раздѣлять участь ея мужа.

— Krążą pogłoski, że Xiążę Aumale zjedzie na czas niejaki do Paryża; przez czas nieobecności, zastępować go będzie Jenerał Lamoriciére, dla którego Xiążę chce wyjednać laskę Marszałkowską.

— Miasto Algier, oceniając ważną przysługę Jenerała Lamoriciére, przez znaglenie Abd-el-Kadera do poddania się, postanowiło ofiarować mu szpadę honorową.

— Hr Colloredo i Jenerał Radowitz mieli wczoraj z Prezesem Ministrów naradę, w przedmiocie spraw Szwajcarskich.

— Onegdaj, udali się Ministrowie: spraw zagranicznych, skarbu i wojny do Kommissyi adressowéj Izby Parów, w celu udzielenia jéj żądanych wyjaśnień. Taż Komissya przesłuchała wczoraj innych Ministrów; spodziewać się zatém należy, że za kilku dni złoży projekt do adressu na mowę tronową.

— Pytanie, co się stanie z Abd-el-Kaderem? wszystkich obecnie zajmuje. Mówią, że przed wysłaniem go do Egiptu lub Syryi, gabinet zażąda rękojmi od Mehmed-Alego i Sułtana, i dopiéro, po jéj otrzymaniu, dozwoli Emirowi udać się w drogę; przez ten zaś czas wyznaczone mu będzie mieszkanie w zamku Lamalgue, pod Tulonem, gdzie z należnemi mu względami traktowany będzie. Inni mniemają, że do Paryża przywieziony zostanie, zdaje się atoli, że piérwsze jest podobniejszem do prawdy. Wszystkie listy z Algieru opiewają, że pojmanie Emira napełniło radością, nie tylko Europejskich, ale nawet i Arabskich mieszkańców tego miasta; sam nawet Jenerał Lamoriciére, odebrawszy od Półkownika Montauban wiadomość o jego poddaniu się, odpisał mu te wyrazy: „Nie uwierzę temu, pokąd go nie ujrzę." Odpowiedź ta maluje dostatecznie, jakie miano wyobrażenie o środkach Emira, które nawet w najrozpaczliwszem położeniu, w gieniuszu swoim mógł znaleźć. Xiążę Aumale przyrzekł mu wstawić się do Cesarza Mulej-Abd-el-Rhamana, aby wypuścił z Fezu Bu-Hamedi'ego, który dobrowolnie za niego się poświęcił; natomiast Abd-el-Kader rozpisał listy do swoich zwolenników, z oświadczeniem, że się poddał Francyi, co jest nader ważnym dokumentem. Chciał kilka dni pozostać w Oranie, ale myśl ta, że jest jeńcem na ziemi Afrykańskiéj, stała się dlań tak nieznośną iż żądał sam, aby go jak najprędzéj do Francyi wyprawiono. Żegnając Xięcia, podziękował mu za uprzejme obejście się, i rzekł z zapałem: „Allah! Allah! nie opuszczaj swego sługi!" Przeprawa była nader burzliwa, co sprawiało wielką przykrość Arabom, tém więcéj, że wielu z nich ciężko, a sam Emir kilka razy lekko jest w nogę raniony. Lekarze parostatku *Asmodée* opatrywali cierpiących, za co Emir złożył im na piśmie następujące podziękowanie: „Chwała jedynemu Bogu! Pismo Abd-el-Kadera-Ben-Mahi-Edin do lekarzy francuzkich. Oby Bóg w swojéj dobroci, raczył ich wynagrodzić i zadosyćuczynić ich życzeniom, jak na to zasługują. Postępowaliście dobrotliwie z mymi towarzyszami rannymi. Niechaj wam za to Bóg swéj łaski udzieli i wynagrodzi was. Jest bowiem mocen we wszech rzeczach!" W deirze Abd-el-Kadera znaleziono kobietę francuzką, imieniem Julią, która tamże znaną była pod imieniem „Chrześcianki". Ta kobieta przejęła zupełnie obyczaje i zwyczaje Arabskie, i prosiła usilnie, aby mogła podzielać los swego męża.

6 *Января.*

Вчерашняго числа Король возвратился съ своею фамиліею изъ Дре въ Парижъ, гдѣ находился на погребеніи своей сестры.

— Прибывшая третьяго дня изъ Брюсселя Бельгійская Королева тотчасъ отправилась въ Дре, откуда вмѣстѣ съ Королемъ прибыла обратно въ Парижъ.

— Въ завтрашнемъ засѣданіи палаты перовъ прочтенъ будетъ проектъ адреса тронной рѣчи, составленный адресною коммисіею палаты депутатовъ, а потомъ палата приступитъ къ своимъ занятіямъ. Вчера предсѣдатель кабинета а равно министры: военный, морской и торговли, представляли палатѣ нѣкоторыя объясненія по дѣламъ.

Dnia 6 Stycznia.

W. dniu wczorajszym wrócił Król z rodziną swoją do Paryża z Dreux, gdzie się na pogrzebie swojéj siostry znajdował.

— Królowa Belgijska przybyła onegdaj z Bruxelli, natychmiast udała się do Dreux, zkąd dziś z Królem do Paryża wróciła.

— Na jutrzejszém posiedzeniu Izby Parów odczytany będzie projekt do adressu na mowę tronową, przygotowany przez kommissyą. Kommissya adressowa Izby Deputowanych zajmuje się także włożoną na nią pracą i wczoraj słuchała wyjaśnień, udzielanych jéj przez Prezesa gabinetu, tudzież Ministrów. wojny, marynarki i handlu.

— Генеральный маршалъ Сультъ уже нѣсколько дней боленъ гриппомъ.

— Маркиза Нормеби возвратилась изъ Лондона.

— Jeneralny Marszałek Soult od kilku dni choruje na grypę.

— Margrabina Normanby wróciła z Londynu.

Англія.

Лондонъ, 3 *Января.*

Третьяго дня, въ день Новаго-Года, по приказанію Королевы, разданы были бѣднымъ, въ Виндзорѣ: говядина, хлѣбъ картофель, плумпудингъ, одѣяніе и 456 центнеровъ каменнаго угля. Королева, со всѣмъ дворомъ присутствовала при раздачѣ.

— Изъ журнала *Times*: „Никогда еще Англія не потерпѣла столько бѣдствій, какъ въ прошломъ году. Въ теченіи 12 мѣсяцевъ, 4,000,000 людей боролись съ ужасною смертію. Недостатки и повальныя болѣзни разрывали узы родства и издѣвались надъ столько хвалимою образованностію Англіи. Сотни тысячь людей переносили всѣ роды недостатковъ и нищеты. Сто тысячь выходцевъ, спасаясь отъ голода, встрѣтили смерть въ снѣгахъ и лѣсахъ Новаго Свѣта. Но судьба преслѣдовала не однихъ бѣдныхъ и богатые испытали ея могущество. Ни одно сословіе, ни одинъ городъ, ни одна страна, не укрылись отъ ударовъ рока. Но мы не должны роптать на Провидѣніе. Мы сами, народъ и люди государственные, виновны въ постигшихъ насъ несчастіяхъ. Самолюбіе и низкія страсти, равнодушіе и безчувственность нашихъ государственныхъ мужей, пренебреженіе спасительныхъ правилъ и предостереженій, призвали на насъ бѣдствія, пріостановили движеніе торговли и лишили насъ доброй славы. Это — правда не лестная, но полезная. Чего не избѣжали мы въ прошедшемъ, того можемъ избѣгнуть въ будущемъ."

— По официальнымъ свѣдѣніямъ въ финансовомъ 1846 году, расходы составляли 55,583,328 ф. ст., именно: 2,817,777, назначено было на управленіе по сбору податей; 28,077,987, на проценты отъ государственнаго долга; 1,527,356, на управленіе гражданскою частію; 1,698,865, на вѣдомство юстиціи; 350,818, на дипломатическій корпусъ; 16,864,797 ф. стер. на содержаніе сухопутныхъ войскъ и флота.

— Отчетъ англійскаго банка, за прошлую недѣлю, весьма благопріятенъ. Наличный капиталъ состоялъ изъ 12,236 526 ф. ст., а векселями изъ 25,609,075. Извѣстіе о смерти принцессы Аделаиды произвело на биржѣ непріятное впечатлѣніе.

— Изъ журнала *Globe*: „Посланіе президента Соединенныхъ Штатовъ составляетъ предметъ всеобщихъ толковъ въ Сити. Документъ этотъ такъ обширенъ, что достаточно будетъ упомянуть только, что говорятъ о немъ. Продолженіе войны съ Мексикою почитаютъ здѣсь большимъ несчастіемъ, тѣмъ болѣе, что слѣдствіемъ этой войны, долженъ быть новый заемъ и запрещеніе вывозить изъ Соединенныхъ Штатовъ наличныя деньги. Отчетъ о государственныхъ доходахъ успокоителенъ и доказываетъ, что новый тарифъ произвелъ благопріятныя послѣдствія.

— Въ Сутгамтонъ прибылъ изъ Вера-Круца пакетботъ, съ слитками серебра и золота. Когда грузъ этотъ находился уже на пакетботѣ, изъ Мексики получено было отъ генерала Скотта запрещеніе вывозить драгоцѣнные металлы. Дорога изъ Мексики въ Вера-Круцъ представляетъ картину опустошенія. Съ приближеніемъ непріятеля, жители покидаютъ селенія и уходятъ въ лѣса. Ген. Бутлеръ выступилъ изъ Вера-Круца въ Мексику, съ 8,000 войска; изъ столицы отправлено въ означенный городъ 1,500 чел. раненыхъ и больныхъ.

5 Января.

Билль объ эманципаціи Евреевъ, внесенный въ верхнюю палату, заключаетъ въ себѣ измѣненіе клятвы присяги для членовъ палаты депутатовъ и чиновниковъ; Евреи не будутъ допускаемы къ должностямъ по государственному управленію, къ духовнымъ и къ университетскимъ, а равно къ званіямъ лорда-канцлера, тайнаго хранителя печати, лорда намѣстника Ирландіи, лорда коммисара на церковномъ соборѣ въ Шотландіи, и ко всѣмъ должностямъ, въ коихъ занимающія оныя лица могутъ давать правительству совѣты или которыя зависятъ отъ архіепископа Кантерборійскаго.

— Коммисія, наряженная главнымъ начальникомъ артиллеріи, для осмотра береговъ, доступныхъ не-

Anglia

Londyn, 3 stycznia.

Zawczoraj, jako w dniu Nowego-Roku, rozdano, z rozkazu Królowéj, ubogim w Windsorze: mięso, chleb, kartofle, plumpudding, suknie i 456 centnarów węgli. Przy rozdawaniu tych darów, Królowa była obecną z całym swym dworem.

— Z dziennika *Times*: „W żadnym roku nie była Anglia na tak wielkie wystawiona nieszczęścia, jak w ubiegłym. Przez ciąg 12-tu miesięcy, 4,000,000 ludzi walczyło z najokropniejszą śmiercią; nędza i zaraźliwe choroby rozwiązywały węzły rodzin i najgrawały się z zachwalonéj cywilizacyi Angielskiéj. Sto tysięcy ludzi wytępił głód i nędza wszelkiego rodzaju. Dodać do tego należy, że przeszło sto tysięcy wychodźców, chroniąc się przed głodem i nędzą, znaleźli śmierć w lasach i śniegach Nowego Świata. Atoli, los zawzięty nie tylko ścigał ubogich; ale nawet i bogatych srodze dojmował. Żadna klassa, żadne miasto, żadna okolica nie była wolną od jego nawiedzenia. Nie uskarżajmy się jednakże na Niebo! My sami tylko, lud i mężowie stanu, jesteśmy winni; samolubne i nieszlachetne namiętności nasze, obojętność i nieczułość naszych mężów stanu, pogarda zbawiennych prawideł życia i nieustannych przestróg Opatrzności, one-to spowodowały klęski, zatamowanie handlu i utratę dobréj sławy. Odkrycie to nie jest pochlebne, ale może być pożyteczne; czego nie mogliśmy uniknąć w przeszłości, to przynajmniéj na przyszłość unikać możemy".

— Według wykazów urzędowych, wydatki w roku finansowym z 1846 na 47-my, wynosiły 55,583,323 f. szt. a mianowicie: 2,817,777, na administracyą poborów podatków; 28,077,987, na procenta od długu publicznego; 1,577,356, na administracyą cywilną 1,698,865 na sądownictwo; 350,818 na dyplomacyą; 16,864,697 na wojsko lądowe i flotę.

— Sprawozdanie banku angielskiego z ubiegłego tygodnia jest nader pomyślne. Gotowizna wynosiła 12,236,526 funt. szt., a wartość w wexlah, 25,609,075. Na giełdzie wiadomość o śmierci Xiężniczki Adelaidy sprawiła przykre wrażenie.

— Z dziennika *Globe*: „Posłannictwo Prezydenta Stanów-Zjednoczonych, jest przedmiotem powszechnéj rozmowy w City. Sam dokument jest tak długi, że dosyć będzie powiedzieć, jakie tu o nim wynurzają zdanie. Dalsze prowadzenie wojny z Mexykiem uważają tu za rzecz nader smutną; nadewszystko, że spowoduje potrzebę nowéj pożyczki i pociągnie za sobą zakaz wywozu gotowych pieniędzy ze Stanów-Zjednoczonych. Sprawozdanie o dochodach publicznych jest zaspakajające; dowodzi oraz, że nowa taryffa korzystnie skutkowała.

— Do Southampton przybył pocztowy parostatek z Vera-Cruz, ze sztabami złota i srebra. W chwili, kiedy ten ładunek już się znajdował na jego pokładzie, nadszedł od Jenerała Scott z Mexyku zakaz wywozu wszelkich metalów droższych. Gościniec wiodący z Mexyku do Vera-Cruz, przedstawia obraz spustoszenia; za zbliżaniem się nieprzyjaciela, mieszkańcy opuszczają wsi i chronią się w lasy. Jenerał Butler wyruszył z Vera-Cruz do Mexyku z oddziałem, liczącym 8,000 ludzi; natomiast wysłano ze stolicy do pomienionego miasta 1,500 ranionych i chorych.

Dnia 5 stycznia.

Bil o emancypacyi Żydów, wniesiony do Izby Wyższéj, zawiera w sobie zmianę roty przysięgi na członków Izby Deputowanych i urzędników, atoli wyłącza Żydów od rejencyi Państwa, urzędów kościelnych i uniwersyteckich, tudzież od dostojeństw: Lorda-Kanclerza, Tajnego Pieczętarza, Lorda-Namiestnika Irlandyi, Lorda-Komissarza na zborze kościelnym w Szkocyi, jako też od wszystkich urzędów, które koronie w sprawach duchownych mogą udzielać radę, albo od Arcy-Biskupa Kanterburyjskiego zależą.

— Kommissya, wyznaczona przez Jeneralnego naczelnika artyllervi, w celu zwiedzenia wszystkich brzegów,

пріятелю, объѣхавъ всю Англію, представила донесеніе, по возложенному на нее порученію.

— Адмиралтейство предписало немедленно приступить къ вооруженію кораблей. На англійскихъ верфяхъ находится теперь 75 военныхъ кораблей, а именно: 20 линейныхъ, 15 фрегатовъ, 25 корветовъ и 15 пароходовъ. Съ нѣкотораго времени, коммиссія, учрежденная главноначальствующимъ артиллеріею, собирается въ Вуличѣ на совѣщанія, касательно укрѣпленія морскихъ береговъ и постройки фортовъ.

— Къ 1-му Января сего года, Англійскій военный флотъ состоялъ изъ 671 судна, изъ коихъ въ дѣйствительной службѣ, вмѣстѣ съ 88 пароходами, находилось 233; именно: 16 линейныхъ кораблей; 35 фрегатовъ, 13 паровыхъ фрегатовъ, и 169 разныхъ меньшихъ судовъ.

— Теперь число войскъ въ Ирландіи простирается до 28,000 чел. Отрядъ этотъ можетъ быть усиленъ, если надобность того потребуетъ.

— Торговый домъ Дюрана и Макензи остановилъ свои платежи. Долги его, говорятъ, простираются до 100,000 фунт. стер.

Швейцарія.

Бернъ, 25 Декабря.

Вчера, Швейцарскій сеймъ закрытъ на неопредѣленное время. Большой совѣтъ Бернскаго кантона созванъ къ 10-му Января.— Вообще швейцарскія дѣла не представляютъ болѣе интереса, ограничиваясь мѣстными фактами.

— Изъ Милана получено извѣстіе, что генералъ Салисъ-Соліо, командовавшій войсками Зондербунда, и нѣкоторые другіе офицеры тѣхъ же войскъ поступили въ австрійскую военную службу. Нѣкоторые изъ начальниковъ гражданскаго управленія Луцернскаго Кантона получили въ австрійской службѣ должности по гражданской части.

Италія.

Римъ, 18 Декабря.

Его Святѣйшество присутствовалъ вчера, до полудня, въ тайной консисторіи, которая была особенно важна для Испаніи, по поводу назначенія епископовъ и архіепископовъ въ Испаніи. Папа наименовалъ 21 прелата. Между прочими, на мѣсто покойнаго Фр Пиштека, утвержденъ лембергскимъ архіепископомъ Монсиніоръ Венцеславъ Вацлавичекъ. Ожидаемое объясненіе объ Іезуитахъ не имѣло при семъ случаѣ мѣста.

— И Священная коллегія положила содѣйствовать со своей стороны совершенному вооруженію гражданской гвардіи. Всѣ кардиналы обязались пожертвовать по 30 скуди, ихъ примѣру послѣдовали многіе прелаты и священники.

— Нынѣшнимъ полицейскимъ управленіемъ совершенно недовольны; о сохраненіи необходимаго порядка нѣтъ и рѣчи. Воровство усиливается ужаснымъ образомъ. Поймавъ похитителя, чернь вынуждена сама доставлять себѣ удовлетвореніе, зная, что если отправитъ его въ полицію, то онъ немедленно будетъ выпущенъ ею на свободу. Всѣ вообще полагаютъ, что все еще есть лица, уничтожающія благодѣтельныя предначертанія правительства.

— Монс. Корболи возвратился сюда изъ Модены. Герцогъ Моденскій, по видимому, обезпечивъ себя на счетъ владѣнія фивицанскимъ округомъ, не думаетъ о присоединеніи къ италіанскому таможенному союзу.

— Правительство объявило государственному совѣту (*Consulta*), что составленіе закона относительно учрежденія присутственныхъ и судебныхъ мѣстъ, предоставляетъ самому себѣ.

— Изъ Болоніи выступили въ Феррару, двѣ роты, швейцарскихъ войскъ, состоящихъ въ Папской службѣ.

na które mógłby wylądować nieprzyjaciel, objechawszy całą Anglią, zdała sprawę ze swoich czynności.

— Admiralicya wydała rozkazy do niezwłocznego uzbrojenia. Na warsztatach angielskich znajduje się obecnie 75 okrętów wojennych, to jest: 20 okrętów liniowych, 15 fregat, 25 korwet i 15 parostatków. Także od niejakiego czasu kommissya, mianowana przez naczelnego dowódzcę artylleryi, odbywa w Woolwich swoje obrady, w przedmiocie obwarowania brzegów morskich i wzmacniania zamków.

— W dniu 1-m stycznia b. r., flota wojenna Angielska składała się z 671 okrętów; z tych, łącznie z 88 parostatkami, znajdowało się w czynnéj służbie 233; jako to: okrętów liniowych 16; fregat 35; fregat parowych 13, a mniejszych statków ogółem 169.

— Obecnie znajduje się w Irlandyi 28,000 wojska; siła ta może być pomnożona, jeżeli potrzeby kraju tego wymagać będą.

— Dom handlowy Durand i Mackenzie zawiesił swoje wypłaty. Jego stan bierny wynosi 100,000 funt. szt.

Szwajcarya.

Bern, 25 grudnia.

Wczoraj, Sejm Związkowy zamknął swoje posiedzenia na czas nieograniczony. Wielka Rada Kantonu Berneńskiego zwołana została na 10 stycznia. W ogólności sprawy Szwajcarskiej nie mają już żadnego szczególnego interessu, gdyż ograniczają się tylko do miejscowych czynności.

— Z Medyolanu otrzymano wiadomość, że Jenerał Salis-Sogho, który dowodził wojskiem Oddzielnéj Ligi, jako też wielu innych oficerów tegoż wojska, weszli do austryackiéj służby wojennéj. Niektórzy naczelnicy cywilnego zarządu Kantonu Lucerny, otrzymali też w austryackiéj służbie miejsca w wydziale cywilnym.

Włochy.

Rzym, 18 grudnia.

Ojciec św. odbył wczoraj przed południem tajny Konsystorz, który szczególniéj ważnym był dla Hiszpanii, z powodu osadzenia wielu od kilku lat opróżnionych Biskupstw i Arcybiskupstw hiszpańskich. Papież mianował w ogóle 21 Biskupów i Arcybiskupów. Między innymi, w miejsce zmarłego Fr. Fischtek, zatwierdzony został Arcybiskupem Lwowskim Prałat Wenceslaw Wacławiczek. Spodziewane wspomnienie o Jezuitach tą razą nie miało miejsca.

— Kollegium święte postanowiło przyłożyć się także do zupełnego uzbrojenia gwardyi obywatelskiéj. Wszyscy Kardynałowie zobowiązali się złożyć po 30 skudów, w 12 ratach; za tym przykładem poszło wielu Prałatów i xięży.

— Z teraźniejszego zarządu policyjnego panuje tu znowu wielkie niezadowolenie; o utrzymaniu potrzebnego porządku niema ani mowy; złodziejstwo mnoży się w zatrważający sposób. Samo pospólstwo, pojmawszy złodzieja, wymierzać sobie musi sprawiedliwość, wiedząc, że jeśli go w ręce policyi odda, wnet uwolniony zostanie. Powszechne jest zdanie, że ciągle jeszcze są pewne osoby, które paraliżują zbawienne zamiary rządu.

— Mons. Corboli powrócił tu z Modeny. Zdaje się, że Xiążę Modeny, od czasu jak sobie zapewnił posiadanie okręgu Fivizzano, o przyłączeniu się do włoskiego Związku celnego ani myślić nie chce.

— Rząd oświadczył Radzie Stanu (*Consulta*), że wydanie prawa pod względem organizacyi urzędów, sam sobie pozostawił.

— Z Bolonii wyruszyły do Ferrary dwie kompanie Szwajcarskiego wojska, zostającego w służbie Papiezkiéj.

Модена, 22 *Декабря.*

Сегодня, въ 1-мъ часу по полудни вступили сюда австрійскія войска; въ челѣ ихъ находился герцогъ, который ѣздилъ на встрѣчу имъ съ военною музыкою. Герцогъ объявилъ, что эта интервенція временная, и предпринята для обеспеченія исполненія трактатовъ, послѣ чего австрійскія войска оставятъ страну.

— Изъ Медіолана сообщаютъ, что тамошнимъ центральнымъ собраніемъ положено было отправить въ Вѣну депутацію, съ просьбою объ указаніи порядка, которымъ могли бы быть представляемы престолу жалобы на мѣстное правленіе. Пренія по сему предмету были довольно жарки.

Испанія.

Мадритъ, 18 *Декабря.*

Въ засѣданіи конгресса, происходившемъ третьяго дня, начальники умѣренной партіи перешли отъ защиты Королевы Христины къ нападеніямъ на герцога Витторіи (Эспартеро). Г. Пидаль стоялъ въ челѣ аттаковавшей фаланги. Въ качествѣ защитника Эспартеро явился его другъ, генералъ Инфантадо, который объявилъ между прочимъ, что Королевѣ снова могутъ быть нужны услуги Эспартеро, такъ какъ еще существуетъ 28-ми-лѣтній претендентъ; на это генералъ Нарваэзъ отвѣчалъ: „Если есть 28-ми-лѣтній претендентъ, то есть также и 17-ти-лѣтняя испанская Королева, которую будемъ защищать я и всѣ добрые Испанцы.

— Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ напечатано: „Что предполагали вчера люди, которые никогда не забываютъ и не прощаютъ? Легко угадать, что предположеніе ихъ состояло въ томъ, чтобы польстить дамѣ, отъ которой всего ожидаютъ и опасаются, чтобы она ввѣрила имъ кармило вожделѣнной власти, которую они съ негодованіемъ видятъ въ рукахъ генерала Нарваэза. Они предположили также разрушить непрочно воздвигнутое зданіе примиренія и забвеніе прошедшаго, чтобы на развалинахъ его воздвигнуть бѣдственную диктатуру, которая Испаніи стоила уже столько слезъ. Г-нъ Монъ отозвался третьяго дня съ презрѣніемъ къ генералу Нарваэзу: „Примирительныя слова генерала Нарваэза порождаютъ во мнѣ только отвращеніе. Намъ не нужно никакого примиренія, всякое помиловеніе, всякая терпимость были бы злодѣяніемъ, ослѣпленіемъ.“ Изъ произнесенныхъ Гг. Мономъ и Пидалемъ рѣчей видно, чего можетъ ожидать здѣсь Эспартеро, если они получатъ власть. Самъ министръ юстиціи сказалъ: „Если бы я былъ Эспартеро, то подумалъ бы о томъ, возвращаться ли мнѣ въ Испанію.“

— Большинство конгресса, то есть умѣренная партія опредѣлила вчера въ вечернемъ частномъ засѣданіи, большинствомъ 105 голосовъ противъ 14, Г. Саламанку и его товарищей подвергнуть обвиненію.

— Маркизъ Мирафлорезъ, губернаторъ дворца, подалъ въ отставку, по той причинѣ, что Королева не одобрила помѣщенія Маркизы Санта-Крузъ, недавно удаленной изъ службы, въ печатномъ спискѣ придворнымъ дамамъ прежде графини Монтихо, которая состоитъ нынѣ оберъ-гофмейстериною.

— Дочь инфанта Донъ Франциско, герцогиня Сесса, разрѣшилась вчера отъ бремени принцемъ.

22 *Декабря.*

Для предположеннаго обеспеченія Чафаринскихъ островоьъ отъ чужестраннаго нападенія, конгрессъ опредѣлилъ вчера наборъ въ 25,000 чел. Полковникъ артиллеріи Лухамъ убѣдилъ въ необходимости обращенія вниманія на испанскія владѣнія при сѣверныхъ берегахъ Африки, такъ какъ нынѣ Испаніи угрожаетъ не только съ сѣверной границы, но и съ южныхъ береговъ, держава, неоднократно уже нарушившая ея независимость, (здѣсь рѣчь идетъ о Франціи). Генералъ Нарваэзъ объявилъ при семъ, что правительство предприняло уже мѣры для обеспеченія своихъ владѣній, и что высшія интерессы не дозволяютъ ему дать точнѣйшихъ объясненій. Сегодня обнародованъ въ *Gaceta* декретъ, по силѣ коего испанскія владѣнія въ Африкѣ при средиземномъ морѣ образуютъ отнынѣ особое генералъ-капитанство; генералъ Росъ-де-Олана

Modena, 23 *grudnia.*

Dziś o godzinie 1 z południa wkroczyły tu wojska austryackie; na czele ich znajdował się sam Xiążę, który wyjechał był na ich spotkanie z muzyką wojskową. Xiąże obwieścił, że ta interwencya jest tylko czasową, dla pewności wykonania traktatów, poczém wojska austryackie ustąpią z kraju.

— Donoszą z Medyolanu, że tameczne centralne zgromadzenie postanowiło wysłać do Wiednia deputacyą, z prośbą o oznaczenie drogi, jaką podawane być mają do tronu zażalenia na rząd prowincyonalny. Rozprawy w tym względzie były nader żywe.

Hiszpania.

Madryt, 20 *grudnia.*

Na onegdajszém posiedzeniu Kongressu, naczelnicy stronnictwa umiarkowanego przeszli od obrony Królowéj Krystyny do pocisków na Xięcia Wittoryi (Espartero). Pan Pidal stanął na czele kolumny attakującéj W obronie Esparterego wystąpił przyjaciel jego, Jenerał Infantado, który oświadczył między innemi, że Królowa może znowu potrzebować usług Esparterego, gdyż się znajduje 28-letni pretendent; na co Jenerał Narvaez odpowiedział: „Jeżeli jest 28-letni pretendent, to jest także 17-letnia Królowa hiszpańska, któréj ja i wszyscy dobrzy Hiszpanie do ostatniéj kropli krwi bronić będziemy.“

— Z powodu tego posiedzenia, jeden z dzienników tutejszych mówi: „Co zamierzali sobie ludzie, którzy nigdy nie zapominają i nie przebaczają, łatwo odgadnąć można. Zamierzyli oni pochlebić damie, od któréj się wszystkiego spodziewają i lękają, aby im powierzyła berło upragnionéj władzy, które z niechęcią widzą w ręku Jenerała Narvaez. Zamierzyli oni także obalić źle ugruntowaną budowę pojednania i zapomnienia przeszłości, aby na jéj zwaliskach wznieść nieszczęsną dyktaturę, która już Hiszpanię tyle łez i krwi kosztowała. P. Mon zawołał onegdaj z pogardą do Jenerała Narvaez: „Pojednawcze słowa Jenerała Narvaez wzbudzają we mnie tylko odrazę. Nie chcemy żadnego pojednania; wszelki wzgląd, wszelka tolerancya, byłaby zbrodnią, zaślepieniem.“ — Z mów PP. Mon i Pidal okazuje się, czego się tu Espartero spodziewać może, jeżeli ci Panowie osiągną władzę. Sam Minister sprawiedliwości powiedział: „Gdybym był Esparterem, bardzobym się nad tém namyślał, czy mam wrócić do Hiszpanii.“

— Większość Kongressu, to jest stronnictwo umiarkowane, uchwaliła wczoraj na wieczorném prywatném posiedzeniu, większością głosów 105 przeciw 14, aby P. Salamanca i jego kolegów w byłym gabinecie postawić w stanie oskarżenia.

— Margr. Miraflores, Gubernator pałacu, podał się do dymissyi, a to z powodu, że Królowa zganiła mu umieszczenie Margrabiny Santa-Cruz, oddalonéj niedawno ze służby pałacowéj, w drukowanym wykazie dam dworskich przed Hrabiną Montijo, która przecież jest W. Damą dworu.

— Xiężna Sessa, córka Infanta Don Franciszka, powiła wczoraj syna.

Dnia 22 *grudnia.*

Dla zamierzonego zabezpieczenia wysp Chafarinas od obcéj napaści, uchwalił wczoraj Kongress zaciąg 25,000 ludzi. Przy téj sposobności, Półkownik od artylleryi, Lujan wykazał konieczność zwrócenia szczególnéj uwagi na posiadłości hiszpańskie przy północnych brzegach Afryki, gdyż obecnie zagrożona jest Hiszpania nie tylko od granicy północnéj, ale i od pobrzeża leżącego na południu, i to przez toż samo mocarstwo, które już nie raz pogwałciło jéj niepodległość. (Mowa tu o Francyi), Jenerał Narvaez oświadczył na to, że rząd przedsięwziął już środki dla zabezpieczenia tych posiadłości, wyższe atoli względy nie dozwalają mu dalszych udzielić objaśnień. Dziś ogłasza taż *Gaceta* dekret,, mocą którego posiadłości hiszpańskie w Afryce nad m. Srodziemnem, stanowią odtąd oddzielny Kapitanat Jeneralny. Jen. Ros de Olano, mianowany został Jeneralnym Kapitanem tych posiadłości, a Jenerał Chacon

назначенъ генералъ капитаномъ этихъ владѣній, а генералъ Чаконъ Мелильскимъ губернаторомъ, отъ укрѣпленія коей зависятъ чафаринасскіе острова. Донынѣ начальствовалъ тамъ только полковникъ.

— Изъ Барселоны отправлено на Чафаринскіе острова два баталіона егерй.

Турція.

Константинополь, 15 *Декабря*.

13-го числа с. м., всѣ сановники были у Султана съ поздравленіемъ, по случаю наступленія турецкаго новаго года (1264).

— На дняхъ скончалась младшая дочь Султана, принцесса Назиме.

— На прошедшей недѣлѣ заболѣло здѣсь холерою всего нѣсколько человѣкъ. По письмамъ изъ Алеппо, эпидемія эта свирѣпствуетъ нынѣ въ Діарбекирѣ, которая появилась также и въ Марашѣ.

— Во время бури, продолжавшейся нѣсколько дней на черномъ морѣ въ первыхъ числахъ сего мѣсяца, погибло нѣсколько кораблей.

— Для ожидаемаго здѣсь папскаго Нунція, наняли уже помѣщеніе въ одной изъ здѣшнихъ гостинницъ.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Нью-Іоркъ, 5 *Декабря*.

Завтрашняго числа открываются засѣданія конгресса

— Изъ Мексики получены извѣстія отъ 16-го Ноября. Въ столицѣ этой республики, а равно въ городахъ, занятыхъ Американцами, господствуетъ совершенное спокойствіе. Засѣданія Мексиканскаго конгресса въ Кверетаро, еще не открыты, по поводу малаго числа членовъ. Говорятъ, что области: Санъ-Луи, Закатекасъ и Дуранго приняли монархическія предложенія генерала Паредеса и обязались сформировать 18,000 войска. Въ Чихуахуа Мексиканцы принудили Американскія войска очиститъ городъ.

— Въ *M. Chronicle* обнародованы о мексиканскихъ дѣлахъ слѣдующія подробности; Монархическая партія, въ главѣ коей находится генералъ Парадесъ, все болѣе и болѣе усиливается и намѣрена избрать владѣтелемъ Мексики г-на Итурбиде, потомка послѣдняго императора сей страны, или же одного изъ французскихъ принцевъ.

— Сообщаютъ, что дипломатическій Агентъ Соединенныхъ Штатовъ. Г Тристъ, началъ переговоры относительно пріобрѣтенія покупкою Верхней Калифорніи, а также нѣкоторыхъ округовъ Новой Мексики, Новаго Леона и проч. Утверждаютъ также, что знаменитый Джонъ Киней-Адамсъ намѣренъ требовать въ будущемъ собраніи конгреса пріобрѣтенія посредствомъ покупки всей Мексики и совершеннаго уничтоженія невольничества въ этой странѣ.

— Въ Газетѣ *Republicano*, издаваемой въ Мексикѣ, сообщаютъ, что, 1-го Ноября, члены конгресса прибыли въ достаточномъ числѣ въ Кверетаро, для начатія своихъ дѣйствій. Въ позднѣйшемъ письмѣ изъ Кверетаро сообщаютъ, что конгрессъ открылъ свои засѣданія, 2-го Ноября. что Г. Хоз Маріаль Годои или Идій назначенъ президентомъ, а Г. Д. Германдесъ вице-президентомъ конгресса. Въ другомъ письмѣ изъ Мексики отъ 8-го Ноября, присовокупляютъ, что хотя конгрессъ вообще благопріятствуетъ миру, однако опасаются избранія въ президенты г-на Семплидо, нынѣшняго временнаго президента, который принадлежитъ къ партіи, поддерживающей дальнѣйшее продолженіе войны.

— По послѣднимъ извѣстіямъ, Мексиканскій конгрессъ, чтобы избѣжать военнаго вліянія, переведенъ въ Мореллю.

Gubernatorem Melilli, do której to twierdzy wyspy Chafarinas należą. Dawniéj dowodził tam tylko Półkownik.

— Z Barcelony wysłano na wyspy Chafaryny dwa bataliony strzelców.

Turcya.

Konstantynopol 22 *grudnia*

Dnia 13 b. m. wszyscy Wielcy Dygnitarze składali Sułtanowi powinszowania, z powodu nastąpionego w dniu 9 nowego roku tureckiego (1264).

— Najmłódsza córka Sułtana, Xiężniczka Nazimé, w tych dniach zakończyła życie

— W przeszłym tygodniu zapadło tu tylko kilka osób na cholerę. Według listów z Aleppo, zaraza ta panuje obecnie w Diarbekir, i miała wybuchnąć w Maraszu.

— Podczas kilkodniowych burz, panujących na morzu Czarnem w początku b. m. zatonęło 10 okrętów.

— Dla spodziewanego tu Nuncyusza Papiezkiego najęto już mieszkanie w jednym z hotelów tutejszych.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

New-York, 5 *grudnia*.

Kongress rozpoczyna jutro swoje posiedzenia.

— Wiadomości z Mexyku dochodzą do 16 listopada. W stolicy téj Rzeczypospolitéj i miastach. przez Amerykanów zajętych, panuje najzupełniejsza spokojność. Kongress Mexykański w Queretaro, dla małéj liczby członków nie rozpoczął jeszcze swych obrad. Mówią, że prowincye: San Luiz, Zacatecas i Durango, skłoniły się do projektów monarchicznych Jenerała Paredes i zobowiązały się wystawić wojsko, 18,000 głów liczące W Chihuahua Mexykanie zmusili do wstąpienia wojska Amerykańskie.

— *Morning-Chronicle* ogłasza jeszcze o interessach Mexyku następujące nowe szczegóły: Stronnictwo monarchiczne, na czele którego znajduje się Jenerał Paredes, coraz bardziéj się wzmaga i ma zamiar wybrać na panującego w Mexyku, P. Iturbide, potomka ostatniego Cesarza tego kraju, lub też jednego z Królewiczów francuzkich.

— Donoszą jeszcze poufnie, że P. Trist, ajent dyplomatyczny Stanów-Zjednoczonych, zawiązał negocyacye względem zakupienia wyższéj Kalifornii, oraz kilku powiatów Nowego Mexyku, Nowego Leonu i t. d. Utrzymują także, że sławny John Quincy Adams ma zamiar nalegać na przyszłem zgromadzeniu Kongressu o nabycie całego Mexyku i zupełne zniesienie niewolnictwa w tym kraju.

— Dz. *Republicano*, wychodzący w Mexyku, pisze, że dnia 1 listopada, członkowie Kongressu przybyli w dostatecznej liczbie do Queretaro, dla rozpoczęcia swych prac. List późniejszy z Queretaro donosi, że Kongress urządził się dnia 2 listopada, że P. Jos. Marial Godoy czy Eedey, mianowany został Prezesem, a P. D. Hernandez Wice-Prezesem Kongressu. Inny list pisany z Mexyku pod dniem 8 listopada dodaje, że lubo Kongress w ogólności sprzyja pokojowi, obawiają się mianowania na posadę tymczasowego Prezydenta Rzeczypospolitéj, Pana Cemblido, który zdaje się być stronnikiem dalszego prowadzenia wojny.

— Podług ostatnich wiadomości, Kongress Mexykański, aby uniknąć wpływu wojskowego, przeniósł swe siedlisko z Queretaro do Morelli.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 13-го Января 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*